

Selectie aan de poort

Parkeerprobleem basisschool duurzaam opgelost

Jelle Horjus, voorzitter medezeggenschapsraad van de CNS basisschool Prins Floris – Ede
Bas Tutert, verkeersplanoloog - gemeente Ede

Ouders opvoeden is duidelijk moeilijker dan kinderen helpen opvoeden. Dat ondervond ook de Prins Florisschool in Ede. Verkeersgedrag permanent veranderen, hoe doe je dat? Forse aanpassingen aan de fysieke omgeving zijn doorgaans niet haalbaar. Soms zit echter een meesterlijke oplossing te schuilen in een hoekje. Dat is in een notendop wel het verhaal van het verkeersproject rondom de Prins Florisschool. Door de ingang van het schoolplein te verplaatsen, werd dichtbij parkeren ineens zinloos.

Probleem in beeld

Ruim drie jaar geleden constateerden de directie en de medezeggenschapsraad dat het verkeer rondom school steeds drukker werd. Waar vroeger kinderen nog wel met de fiets kwamen, werd nu eerder de auto gepakt om kinderen te halen en te brengen. Opvallend, omdat het gaat om een gewone protestants-christelijke school, die hoofdzakelijk de eigen wijk bedient (ruim 85% van de kinderen komt uit de buurt). De toegenomen verkeersdrukke in de straat voor school leverde dagelijks gevaarlijke situaties op, vooral in de bocht voor de ingang. Tijdens het in- en uitgaan van de school krioelde het op straat niet alleen van de auto's en fietsers, maar ook van de kinderen. Die hadden natuurlijk niet alleen oog voor het verkeer: ze willen gauw naar school om voor schooltijd nog even te kunnen spelen. En na een lange dag stilzitten kunnen ze niet anders dan uitgelaten naar buiten hollen. Een eigenschap die veel ouders dagelijks de stuipen op het lijf joeg. De buurt klaagde ook regelmatig over de parkeeroverlast, omdat er niet altijd volgens de regels werd geparkeerd.

Bovendien werd het fietspad, dat een belangrijke ontsluiting is om bij het wijkwinkelcentrum te komen, regelmatig geblokkeerd door wachtende ouders. Al met al voldoende reden voor de oudergeleding binnen de medezeggenschapsraad om in actie te komen. Het waren immers de ouders die dit probleem veroorzaakten.

Werken aan bewustwording

Het was overigens niet de eerste keer dat de school zich met het probleem ging bezig houden. Een jaar of vijf eerder was er al eens een groot project geweest om de kinderen veilige schoolroutes aan te leren. De leerkrachten waren hierbij betrokken, samen met de ouders en leerlingen. Met gekleurde linten op het wegdek werden instructies gegeven over de wijze waarop moest worden aange fietst en overgestoken. Het was een maatregel die volgens de betrokkenen slechts een tijdelijk effect sorteerte. De MR ging daarom op zoek naar alternatieven.

De eerste alternatieve maatregel die werd genomen was een pilot met vier 'Victor Veilig Verkeersmaatjes', felgroene kunststof verkeerspoppen die op het wegdek geplaatst werden. Voor de periode van een half jaar werd een veilige oversteekplaats gecreëerd, zonder dat er een heel systeem van klaar-overs nodig was. 's Ochtends voor schooltijd werden de 'gele poppetjes' klaargezet door leerlingen uit groep 8, en 's middags na schooltijd werden ze weer weggehaald door groep 7. Het was geen onverdeeld succes. Weliswaar werd er niet meer geparkeerd in de bocht en werd er ook langzamer gereden, maar na een paar maanden kwam de klad in het klaarzetten en weghalen van de verkeersmaatjes. Het was duidelijk dat dit niet de definitieve oplossing was.

De MR ging zich verder verdiepen in het onderwerp en gebruikte daarvoor de publicatie "Spitsuur rond school. Honderd ideeën voor duurzaam veilig schoolverkeer" (ROV Utrecht 2003). De hoeveelheid aangereikte ideeën werkte inspirerend, maar ook intimiderend: waar te beginnen? In diezelfde periode werd in een ander deel van Ede het "Octopusplan voor veilig schoolverkeer" uitgerold. Een complex plan waar gemeente, een adviesbureau en meerdere scholen in een bepaalde wijk bij betrokken zijn. Het leek de MR waardevol te onderzoeken of dit plan ook in de wijk Veldhuizen zou kunnen worden opgestart.

Namens de MR werd een projectleider aangesteld die de kar zou gaan trekken, in nauwe samenspraak met de schooldirecteur, zodat hij ook echt namens de school kon optreden. Het wijkteam werd aangeschreven en uitgenodigd voor een vergadering op school in november 2010, om mee te denken over mogelijke oplossingen.

Uit een onverwachte hoek

"Wij hebben schoolfietsroutes gemaakt met gekleurde touwtjes, ouders herhaaldelijk gewezen op hun verantwoordelijkheid, een half jaar lang gele verkeerspoppetjes voor de school geplaatst, naar de haalbaarheid van het Octopusplan gekeken, maar niets lijkt een permanente oplossing te zijn voor de verkeersdrukte rondom onze school. Hebben jullie misschien een beter idee?" Wijkcoördinator Robert van Rheenen en wijkagent Jacques Stans kwamen met een elegante oplossing waar niemand op school nog aan had gedacht.

“Waarom veranderen jullie niet gewoon de ingang van het plein? Sluit de poorten 1 t/m 4 die uitkomen op de straat (zie maquettefoto oude situatie) en maak een nieuwe doorgang tussen het schoolplein en het sportveld, zodat de kinderen kunnen uitstromen naar die verkeersluwe omgeving. De ouders laat je dan parkeren op het parkeerterrein ('P') van de naastgelegen kerk ('Ark'). Want dat parkeerterrein wordt toch alleen op zon- en feestdagen gebruikt.”

De heer van Rheenen gaf aan dat het wijkteam de aanpassingen in het groen zou willen doen, die buiten het terrein van de school nodig waren. Voorwaarde voor hem was wel een overlegmoment met de buurtbewoners en het kerkbestuur, zodat er voldoende draagvlak zou zijn vanuit de buurt.

Draagvlakverwerving

Allereerst werd het kerkbestuur aangeschreven. Het parkeerterrein was weliswaar in eigendom bij de gemeente Ede, maar het werd van belang geacht dat de kerk ook achter het plan kon staan. Al snel kwam er een reactie vanuit de kerk dat er daar geen enkel bezwaar leefde. Men was zelfs blij dat het parkeerterrein door de weeks beter gebruikt zou kunnen worden. Een half jaar later hebben school en wijkteam samen een informatieavond georganiseerd voor de buurt, waarop het plan werd gepresenteerd. De buurt bleek erg verdeeld. Een klein aantal van de opgekomen bewoners reageerde positief, de meerderheid echter sceptisch of ronduit negatief. Bijna iedere bewoner had wel een eigen punt van zorg of kritiek. Bewoners waren vooral overvallen door de plannen. De bewoners herkenden de problematiek wel en zagen de noodzaak om een oplossing te vinden. De avond werd afgesloten met de afspraak dat de bewoners zelf als straat bij elkaar zouden komen om na te denken over de situatie. Enkele weken later namen de bewoners contact op met de wijkcoördinator. De bewoners hadden een belangenafweging gemaakt en kwamen met een voorstel dat op enkele kleine punten afweek van het plan dat tijdens de avond was gepresenteerd. De belangrijkste aanpassingen waren het waarborgen van een veilige oversteek, het op een andere plek integreren van hekwerk (visuele aanpassing) en de toezegging van de school om ouders aan te spreken op eventueel ongewenst gedrag. Het hek moest worden aangelegd in het openbare groen, waardoor voorkomen zou worden dat ouders een sluiproute door het plantsoen nemen.

Nieuwe looproutes

De school heeft zelf de nieuwe ingang gecreeerd. Cruciaal daarbij was de verplaatsing van de schommel en de glijbaan (en waterleiding), zodat er ruimte ontstond voor een nieuw pad. Daarnaast zijn de oude ingangen 1 t/m 4 afgesloten. Tevens zijn voor ouders fietsenstallingen gemaakt aan de zuidzijde van het sportveld.

Er is daarnaast een nieuwe gebouuitgang plus fietsenstalling voor de onderbouw gerealiseerd aan de westzijde van het sportveld. Op deze wijze is het parkeren door ouders in de bocht of op de Agnietendaal (zie maquette) niet meer lonend, omdat de loopafstand naar de ingang van het gebouw vrijwel net zo lang (Agnietendaal) of langer (Catharinadaal) is geworden.

De nieuwe ingang van het schoolplein is gerealiseerd op de plek waar er eerst struiken groeiden.

Duurzame oplossing

Inmiddels is er een einde gekomen aan een jarenlang proces van overleg en uitvoering van plannen. Zowel bewoners, ouders, school als wijkteam zijn erg tevreden over wat er is bereikt. Het beoogde effect is zeer duidelijk gerealiseerd, tegen geringe kosten. Er wordt in de bocht voor school nauwelijks meer geparkeerd en het fietspad is ook vrij van wachtende ouders. Het parkeerterrein staat een aantal keren per dag nu vol met auto's, en ouders lopen nu samen met hun kinderen over het veilige sportveld van en naar school. De schoolomgeving is hierdoor aanmerkelijk veiliger geworden voor de kinderen.

De nieuwe situatie wordt als duurzaam gezien, omdat gewenst verkeersgedrag door de situatie wordt afgedwongen. Er hoeft aldus geen beroep meer te worden gedaan op de welwillendheid en het verantwoordelijkheidsgevoel van ouders. De maatregel faciliteert ouders die hun kinderen met de auto naar school brengen, vanuit het besef dat de school en het wijkteam de ouders niet kunnen heropvoeden en dat in sommige situaties de auto nu eenmaal het meest logische vervoermiddel is. Aandachtspunt is wel het autoverkeer van en naar het parkeerterrein van de kerk. Gelukkig wordt dit autoverkeer via een weg afgewikkeld die als gebiedsontsluitingsweg is ontworpen (Hofbeeklaan).

Allianties

School, wijkteam en gemeente beschouwen dit proces als een mooi voorbeeld van samenwerking en participatie. In de toekomst zullen we veel meer middels dit soort processen tot oplossingen moeten komen, waarbij het initiatief, draagvlakverwerving, regie op het proces, uitvoerende – en beheertaken bij de samenleving kunnen liggen. “Hiervoor is een goede communicatie tussen overheid en inwoners op buurt- en straatniveau, dus tot in de haarvaten van de samenleving, van essentieel belang. Wijkgericht werken kan dat enorm bevorderen”, aldus verantwoordelijk wethouder Van de Weerd van de gemeente Ede. Het voorbeeld van de Prins Florisschool smaakt naar meer. Uiteraard zijn niet overal de condities voor een duurzame oplossing even gunstig, maar door goede samenwerking en aanmoediging van initiatief en creativiteit is ongetwijfeld nog veel meer mogelijk.

Ouders wachten nu op hun kinderen in de verkeersluwe omgeving van het sportveld.